

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP

A SZABADELVŐ PARTI KÖZLÖNYE.

Megjelenik naponta, a vasárnap és péntek kivételével.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Hétfő december 14.

242. szám

Az öt éves mandátum.

Parlamentaris életünkben kevés vitát kísért oly éber figyelemmel az ország, mint azt, a mi fölött most, már ötödnapja, tanácskozik a képviselőház. Az öt éves mandátumról, az 1848. IV. törvényezik megváltoztatásáról van szó.

A nemzet többsége, a kormány politikájának támogatója úgy tekinti ezt a törvényjavaslatot, mint a legidősebb reformok egyikét azok között, a melyek a szabadelvű parti kormány tízéves kormányzása alatt létrehozott. Az ellenzék, fölhevészelve pártja lapjainak már jóva a törvényjavaslat tárgyalása előtt megkezdett izgatásától, kigyót békát kiált reá s a magyar közjog és az alkotmányosság megsértését akarja abban fölfedezni.

Az országnak minden komolyan gondolkodója belátja, hogy az ellenzék most csak azért ellenzi a kormány javaslatát mert ellenznie kell rosszul fölfogott álláspontja és nem elvei miatt mindazt, a mi a kormánytól kiindul. Ez a törvényjavaslat oly természetszerű kifolyása a megváltozott viszonyoknak, oly nyílt következménye az ország érdekeinek, olyany nyira szükséges ahhoz, hogy a parlament az alkotmányos kormányzások öntudatos és eredményes működésü faktorává váljék, hogy a ki ennek keresztülvitele elé gátat vet, arra joggal ellehet mondani, hogy józan megfontolás nélkül ellenzi azt, a mit a többség akar s az ország jól fölfogott érdekei követelnek.

Az ellenzék egészen téves alapon áll, midőn a javaslattal szemben állást foglal. Alkotmányvértést és alkotmányváltoztatást lát ott, a hol csak az alkotmányos élet, egy alkotmányos gyakorlat megváltoztatásáról van szó. Mert mit akar ez a törvényjavaslat? Semmi egyebet, mint hogy a nép képviselői ezután ne három, hanem öt évre választassanak, hogy így az a testület, a

mely alkotmányos életünkben az ország akaratát képviseli, a nemzet óhaját, bajait, szükségét fejezi ki, — az eddigi két évvel hosszabb ideig maradjon egynék, hogy így a testület, a melynek három évi együttléte alatt sok hasznos dolog elvégzésére ideje nem volt, a hosszabb időtartam alatt nagyobb szabadsággal, helyesebb munkafelosztással végezze el azt, a mit a nemzet érdekében elvégeznie kell.

Midőn a kormány ezt a törvényjavaslatot benyújtotta, nemcsak sok és nagyon fontos indok készítette erre, hanem politikai életünk számos kitérőségének ösztönzése is bátorították. Már hetvenes évek elején, a mikor még Tisza Kálmán csak pártvezér és pártja kisebbség volt, már akkor hangzottak a Deák-párt vezérférfiai, hogy a képviselőházi ülészeket a mostaninál hosszabb időtartamra kell emelni, akkor a gyakran változó kormányok nem vihették keresztül ezt a hosszabb tanulmányozást igénylő reformot s a Tisza Kálmánnak is csak most, tíz évvel kormányzása után, jött alkalma a javaslat benyújtására. Akkor, tíz-tizenöt évvel ezelőtt, mikor az eszme először került fölszínre, azok pártolták azt legjobban, a kiknek akkori politikáját most azok vaják magukénak, a kiknek sorából a javaslat leghevesebb ellenzői kikerülnek: a mérsékelt ellenzék vezérférfiai.

Ak ellenzettek trükkhatatlanságát elég bőven és részletesen megcáfolt a kormányelnök a parlament esüörtökü ülésében mondott nagyszóbaú beszédében.

A parlament továbbra is ugyanaz marad, a mi eddig volt. Az a külsőség, hogy tagjai ezután nem három, hanem öt évi időtartamra választatnak, semmit sem változtat a lényegén. Kér tehát nem háramlik az öt éves mandátumból az országgra, de haszna igen is lesz. Nem kell ezután várnia a kormánynak valamely sürgősen szükséges törvényjavaslat be-

nyújtásával oly sokáig, mint most, a mikor az új törvényjavaslatot, a melynek megvitásához hosszabb idő kell, csak a képviselőház tulajdonképeni munkaidőjében, a második évben lehet benyújtani. Nem fog ezután a parlament minden három évben körülbelül félszázötven alkalmaságra fordítani, nem zsidbaszják meg működését minden harmadik évben a közlő választások, nem akasztja azt meg jó hosszú időre minden három évben a képviselőháznak többé-kevésbé megváltozott alakja s nem veszteget el annyi időt az igazságokkal, mert mindezek ezután csak minden ötödik évben fognak előfordulni, de akkor sem oly nagy mérvben, mint eddig, mivel a miniszterelnök megígérte, hogy az új ülészekben a házalányok megváltoztatását is keresztül fogja vinni.

Az ellenzék azt állítja hogy a választási visszaéléseket szaporítani fogja az öt éves mandátum, a kik 3 évre csak vesztegetések által s más efféle törvénytelen uton tudnak bejutni a parlamentbe, azok, ha 5 évre akarják magukat megválasztani, még nagyobb erőfeszítéseket fognak tenni, tehát még nagyobb lesz a vesztegetés, még több a törvényellenesség.

De az állítás — csak hogy más alakban — éppen az öt éves mandátum behozatalát sürgeti. Mert a választási visszaéléseket ha teljesen megszüntetni nem lehet, legalább a lehetőségig kevesbiteni szent kötelessége mindenkinek, a ki csak ad valamit a törvényhozó-testület tekintélyére; azt pedig talán bizonyítani is fölösleges, hogy választási visszaélés kevesebb lesz, ha minden tizenöt évben csak háromszor lesz, mintha öt-szor lenne választás.

Népünk kortesnép, szívesen gyakorolja alkotmányos jogát; de azt is meg kell engednie mindenkinek, a ki csak egyszer átelt egy választást, hogy a polgárság tubuzgóságba csap át s az

emberek ezért az egyért minden más kötelességüket, gyakran vitái is érdekeiket elhanyagolják. A választás előtt hónapokkal megindul az egyes kerületekben a korteskedés, a pártok szervekednek, gyűlésekre, a jelöltek programbeszédre. Mindez sokszor és gyakran hosszabb időre is elvonjon a bekecs polgárokat, a kik családfenntartók is egyszerre mind, napi foglalkozásaiktól. Maguk a választások a legnagyobb munkaidőben, a nyár derekán vannak, s gyakran két-három vagy több napra is elvonják a választókat foglalkozásaiktól.

Egy-egy választás gyakran észrevehető nyomokat hagy maga után a társadalomban. Az emberek izgatottabbak mint rendesen, nem képesek oly higgadtan munkálkodni, a mint kellene. A fölgatott kedélyek és az érdekek összeköze gyakran oly jeleneteket provokálnak, a melyek keserű eredménye sokaig fennmarad a választások után.

Mindezeket törvényvel megakadályozni vagy egészen megszüntetni ha nem lehet, de lehet kevesbiteni, ha nem adnak a polgároknak annyiszor alkalmat a választási jog gyakorlására. Ezt akarja a kormány az öt éves mandátummal elérni, s ez az óhaját. hatalmas indító okául szolgálta a miniszterelnöknek — a mit maga is kifejtette — a képviselőházban, az öt éves mandátumról szóló törvényjavaslat benyújtására.

A más országok parlamenti életéből levont következtetések szintén a három évinél hosszabb időtartam mellett bizonyítanak. Ott van Németország, a hol szintén most tárgyalják az öt éves mandátumról szóló, a liberálok által benyújtott törvényjavaslatot; ott van a parlamentarizmus hazája: Anglia; a legműveltebb nyugati állam: Franciaország. Valamennyinek alkotmányos élete mind a három évinél hosszabb időtartamu parlamentet tünteti föl a szerves parlamenti

A „Debreczeni Ellenőr“ társalgja

A nő, mint a nevelés tárgya.

Irta: Fludorovics János.
(Folyt. és vége.)

Még a rajzolás az, mely nézetünk szerint a nő izlését és szépségét legjobban kifejti és neveli. E művészet gyakorlata már azért is kívánatos, mert lényeges befolyással van a nő öltözködésére, a csínra, az aranyosságra, kivált ha olyan tanító kezei, ki szellemmel, lélekkel fogja fel annak jelentőségét. Midőn azonban e fontos tantárgyat a leányoknak melegen ajánljuk, nem szégyeljük kimondani, hogy a nő becséből éppen nem vesz azért, hogy rajzolni nem tud, vagy nem tanult.

Egyet ne hagyjunk soha számításán kívül nevelési működésünk közben, — az életet. Legokosabban tesz azon szülő, ki leányát első sorban és mindenké föltt az életnek neveli azon életnek, mely az emberi viszonyok és érdekek összefüggése gyanánt vesz körül e földön való vándorlásunk ideje alatt s mely néhez küzdelmeket készít elő a győne nő számára is. (Es az élet, nap és éj, igazság és hazugság, való és látszat, komolyság és tréfa, öröm és fájdalom, háboru és béke, eszköz és cél, ok és okozat, jog és jogtalanság: ez minden és semmi, kívánatos és

megvetésre méltó, nagybecsü vagyon és szármalmas teher, paradicsom, melyben földi boldogságunk virágozik, vagy pokol, melyben szenvedünk, pusztaság, melyben magányosan haladunk, vagy tenger, melyben reményeink nek vágyainknak sikereinknek megrakott hajó találkoznak.) Ebbe az életbe lép be leányunk elhagyván az anyai házat s vajmi boldog a nő, ki ez életre jövele elő lett készítve, meg lett edzve.

A kifejtettek után már kevés mondani valónk van hátra, csak még egy pontra terjesztjük ki figyelmünket. Alantasos szomorú tapasztalat, hogy napjainkban aránylag sokkal kevesebb házasság kötődik, mint amennyinek történnie kellene. Ki tagadhatná, hogy ennek az oka anyagi tekintetben rejlik. Oly időköt élünk, — midőn a pénz becséje a házasságok kötésénél is figyelembe. Nem mondjuk, hogy napjainkban nem történnek szerelemből is házasságok, de a legtöbb fiatal ember azért vonakodik a nősüléstől, mert fél az anyagi gondoktól attól tart, hogy nem bírja majd leendő családját kellőleg gondozni. s valljuk be, e tartózkodás nem alaptalan és első sorban magok a nők okai. A legtöbb családban a nők oly fényűzést fejtenek ki, mely éppen nem felel meg a család anyagi helyzetének. Egy szörnyű ellenséggé van a szűkebb ellátású családok anyagi felvirágozásának s ez a divat. A gazdagok felkapnak valamit — szeszélyből, a szegényebbek utánzózzak azt szököséből, tulajdonképpen pedig hiúságból. A gazdagság hazárdirozása ez a szegény:ég ellen. S e veszélyes játéknál — ki tagadhatná — mindig a csalattott fél maga megy a lépre. Es még ha kapaának elfeésértelt drága pénzükért valamit! Amde a divat többé nem a szabályos formák természetes változása, mely az izlést nemzeti és érdekeinknek jól esik, hanem a viselet kiáltó

ved örjög sévé és fivadászává lesz, a mely különösen a nőneműl ura kodik: pamut és ezéma toronyépületek, szél vagy győzelem vitorlával a fején, izléstelen dudorodások a test egyéb részein; olyan alakokat hoznak elő, melyek inkább valami phantastikus teremtsére mint a szépségzeti szabályoknak megfelelő emberi lényre emlékeztetnek. A százféle szükségletek divatlapok, melyek minden két héten tökéletlen képek újabb, újabb szállítmányait hoznak, megteszik a maga bátasát hogy a bajt növeljék s a családok anyagi jólétét megrongálják.

A gondos szülők fognak találni módot arra, hogy a leendő családanyákat mindezen hiúságok haszontalan voltára figyelmeztessék. Anyák takarékosra tanítsák leányzótoikat! Jó példát kell erre néve nek mutatni. Szerecsés leányka, kinek gazdálkodó takarékos édesanyja van. Nincs gazdaságtan, szakácskönyv, nincs iskola, mely őt úgy megtanítsa arra, mint az anya jó példája. Mily szerecsés férj az most, kinek neje számolni tud s nem azon Klüeber féle leveit követi hogy 1000 forint bevétel, 1000 forint kiadás, marad semmi: hanem a gazdaságból képes félre is tenni valazit. — Erre tanítsuk meg leányainkat s oly tőkét adunk nekik, mely többet ér minden más hozománynál. — Neveljük őket ügyes gazdálkodó nőkké, jó háziasszonyokká, mert találóan jellemzi a pazarló nőt a mondás: „A legjobb férfi sem megy ő mellette semmire, mert mindent elveszteget.“

VI. Befejezés.

Elértünk dolgozatunk véghatárához. Esz ményünk szerint a helyes nevelése s egye dül mód a nőnem kelio főemelésére s oly sok ideig nélkülözött méltóságának visszaállítására. Erezzük mily halványok voltak a vonások, melyekkel e nagyfontosságú kérdérs megoldásának módozatait vázoltak,

azért is nem tehetünk mást, mint hogy ujo lag fölkiáltunk Legovév val: „Neveljük, tanítsuk leányainkat, mert ez a legbiztosabb eszköz a férfiak jó és helyes nevelésére is!“ E szavakban a női jótékony áldások befolyás mgható rövidséggel van kifejezve; a leány, ki alapos nevelést kapott, a nő, kinek értelmét képeztük, jellemét szilárdítottuk, neveli a férfit mert visszatereli a léhaságtól a könyelműségtől, a büntől, és ezek között az egyik legfőbb büntől, a esábitástól, mely következményeiben egész családokat, ártatlanokat sújt.

Csak még néhány eszmét befejezül. Fel fogásunk szerint a nő tanulhat mindent amireh tehetsége és hajlandósága van, tehát művelheti a felsőbb tudományokat is, csak egynek hagyjon békét: a politikai ának. Nő és magas politika egészen ellentmondó dolgok. Egy tudomány sem követel oly sok áttekin-tést, egy sem kíván oly éles érzetet, történelmi ismeretet. Hány embert számolhatunk meg az államban, akik ezen a mezőn egyáltalában tájékozottak!?

Aki tudja mily finom szálacon és durva köteleken mozognak egész parlamentek, melyekben pedig annyi belátó tehetőség van összegyülvé, aki tudja mennyire tévednek egész testületek, az megfogja engedni a gyöngé férfinak, üres politikai beszédét. Ha azonban gyakran a legügyesebb férfiak távöltartják magokat a politikai mozgalmától a piactól, hol a legármásabbaké az igazság miért akarnátok a nőket azon térre vinni, hol minduntalan érzelmeiket kellene megtagadniok. Hagyjuk meg a nőnek az óthonát s ne feleldjük, hogy a nők jogai és a nyilvános életben leendő szereplésük mellett azok a leghaugsabb szónokok, akik saját házukban a legnagyobb papushosók.

Ami a különféle társulatokat illeti, engedjék a nők a társulati szellem gyakorlatait a férfiaknak, legfőjebb a jótékony

*Veisz K. Leányaink és jövőjük 37—38. l.

munkálkodás és a célravezető törvényho-

zói működés föltételül.
Angliában Franciaországban a kort
máig akkor oszlathatja föl a parlamentel
az állam fejével, a mikor neki tetszik, Fő-
is oszlatják a kormányok mindig, valahány-
szor attól tartanak, hogy kisebbségben ma-
radnak. Ebből azonban még a legvérmé-
sebb ellenzéki férfiak sem igyekeztek al-
kotmánysértést vagy a kormány hatalom-
vágyát kimagyarozni. Miért volna hát ak-
kor a Tisza kormányának ez a tette alkot-
mánysértés, a mivel csak a parlamentáris-
must akarják föltüntetni az alkotmányos
élet keretén belül előfordulható visszaélé-
seket kevésbiteni?

**A magyar államvasutak új szerve-
zete.** A magyar államvasutak adminisztrá-
cióját a folyó év végéig az eddigi szervezési
szabályzat értelmében az igazgatóság fogja
Nagy László eddigi alelnök elnöksége alatt
vezetni. A központi igazgatóság új szerve-
zete 1886. január 1-én lép életbe. A négy
igazgató kinevezése — a mint értesü-
lünk — nyolcz nap előtt nem várható. A
magyar államvasutak egyes magasabb tisz-
tisvelői előreláthatólag nyugdíjaztatni fog-
nak, a mire névze azonban eddig hasonlóképen
nem történt elhatározás. Az államvasuti tisz-
tisvelők létszámában tovább menő, terjedel-
mes változások — a mint halljuk — nem
lesznek és minthogy az üzletvezetőségek eset-
leg szükségesnek mutatkozó újbeosztása és
hatáskörük bővítése semmi esetre sem fog a
jövő év második fele előtt foganatosítani,
mostrára nagyobb mérvű tisztisvelői áthelye-
zések sinecenek tervezve — Tolnay minisz-
teri tanácsos, ki mint igazgatósági elnök
6000 frt fizetést 18.000 frt működési pteket
éveszt: több mint tizenhárom évi szolgálata
után a magyar államvasutak nyugdíjszabá-
zata értelmében nem egészen 3000 frt nyug-
díjat kap.

Az országgyűlés elnapolása. A Jará-
csonyi ünnepek előtt az országgyűlés még csak
a hépviselek mandátumának meghosszabí-
tására, a háromhavi indemnitásra és a mágnás-
családok becikkelyezésére vonatkozó törvény-
javaslatokat fogja letárgyalni azután a or-
szággyűlés tárgyalásai — a jövő hét közepé-
táján — január 9-ig elnapoltatnak.

Országgyűlés.

Budapest, december 9.

A képviselőház ma befejezte az öt éves
mandatumból szóló törvényjavaslat általános
tárgyalását. Az ülés elején G o s z t o n y i
Sándor és utána U g r o n Gábor szolt
pártja hlyoslése közt; azután H o r v á t h
Boldizsár tartott nagyobb beszédet a kor-
mány javaslata mellett, szokott ékesszólásá-
val fejtegetvén, hogy az országgyűlés tartá-
mának meghosszabítása nem ellenkezik a
liberalizmussal s használni fog minden érde-
nek. A javaslat mellett, még gróf K e g e l e-
v i c h István emelt szót, érdekesen, mint a
ház e nagyérdemű tagjának minden felszólá-
sa. A javaslat ellen szolt még B a k e s és
H e v e s i Benedek, T i s z a Kálmán, minsz-

tere az, hol gazdag tevékenység nyílik a
női egyetek számára is, melyek tapintatos
vezetés mellett valódi áldásai lehetnek a
társadalomnak. Társulatok, melyekben nők
és férfiak egyenesen vesznek részt, ritkán
érik el komolyan a célt, melyet magok elé-
tűznek. Nőelők, olyan gyűlésekben, hol fér-
fiak vannak jelen, valóságos kellemetlen je-
lenség.

Igy jutottunk fejtegetéseink közben a
női emancipáció annyira kényes kérdéséhez
s most midőn csaknem kénytelenek vagyunk
vele, hogy a fölött véleményünket nyilvan-
ítsuk, nem habozunk kimondani, hogy ame-
nyire barátai vagyunk a nők társadalmi hely-
zete emelésének, ép oly elenségei vagyunk
a társadalom e beteges kinövésének, anóman
cipipációnak. Véleményünk szerint a nőknek
a nyilvános életben s ennek hivatalaiban
való tulságos szereplésök valóságos társá-
dalmi visszáságot képezne. Nem állítjuk,
mintha a nőnem nem bírna erre képességgel
csak azt hisszük, hogy ez merőben ellenke-
zik a nők tulajdonképeni jellemével. A nő,
ki például orvosi vagy jogi pályára készül-
ne kénytelen lenne sokat tanulmányozni s
tudományos munkákkal foglalkozni, ami az
ő idegrendszerét a legjobb siker mellett is
nagyon próbára teszi, testét beteges állapot-
ba helyezi s a mellett a dolog nem csekély
erkölcsi veszélylyel is jár. Alig tudom magam-
nak elképzelni hogy az egyetemi padokban
fiatal emberekkel vegyest ülő ifjú nők meg-
tudják tartani a kellő komolyságot. De a
statistika is évkönyveiben lelkismeretesen
jegyz fel az elmeháborodás és ügyilkossá-
gok ijesztő számát a női nemnél oly vidé-
ken és városokban, hol a nők magukat nyil-
vános életre szánták.

De meg valjuk be, tisztelt hölgyeim!
hogy egy-két különöz természetet kivéve a
nők nagy többsége maga sem kívánja e ter-
mészet ellenes állapotot. Világosan mutatja

terelnök beható fejtegetései után, melyekkel
Sziágyi Dezső és mások felszólalásaira zsu-
folt ház előtt, nagy figyelem közt és élénk
hatás mellett választott, a zárbeszéd (Dár-
dai Sándor előadó, Irányi Dániel és Sziágyi
Dezső) a jövő ülésre maradtak.

A főrendiház mai ülésén tárgyalta
és elfogadta a közjegyzői törvény módosi-
tásáról szóló törvényjavaslatot. Némi vita
csak a rézletes tárgyalásnál volt s ez al-
akalommal először emeltek szót a házban
H u n f a l v y Pál és P e r c z e l Béla.

A szerb bolgár háboru.

A „Nemzet” bécsi levelezője a követ-
kezőket sürgönyzi:

„Mintán mind a két hadviselő fél a ha-
talmakhoz fordult, a hatalmakat most a de-
marcatonalis vonal megállapításának tisztán
katonai aktusa fogja foglalkoztatni, de e öz-
ben a fegyverszünetről és a békéről is fognak
alkudozni. De most már alapos remény van
rá, hogy az alkudozásokat nem fogják mind-
untalan hiába való esatározásokkal félbesza-
kitani.

A kelet ruméliai kérdés te-
kintetében tagadhatatlan, hogy a közvéle-
mény kedvezőbb lett Sándor fejedelem javá-
ra. A fejedelem haditettei és a török actio-
balsikere azt tanúsítják, hogy „a status-
quo ante nem állítható helyre. —
De ez ma még csak a nem hivatalos körök
nézete. A diplomácia csak mellékesen foglak-
kozik ezen messzebb fekvő kérdéssel és egy
hatalom sem döntött.

Az összes hatalmak meg-
maradtak korábbi álláspon-
tjuk mellett és így nem lehet arról
szólni, hogy egyik vagy másik hatalom bele-
egyezett a peisanál nuóba Bulgária és Kelet
Rumélia egyesítésébe, sőt ellenkezőleg vala-
mennyi hatalom a berlini szerződés törvény-
szerű alapján áll és ha megengednek is va-
lami módosítást, egész Európa fenn fogja
tartani ezt az alapot.

Napi hírek.

— **Mátrai vicinális vasut engedélye-
sői** Karolyi Gyula gr. és érdektársai letet-
ték a 150,000 frt óvadékok s végleges épi-
tési engedélyért folyamodtak. A rendes vá-
gányu vicinális Kis-Terenéből kiindulva
Reesk, Verpelét, Kápozna, Heves, Kunhegyes
és Kenderesen át Kis-Ujszállásig fog vezetni,
128 k. m. hosszu lesz s 3.100,000 frba fog
kerülni A névleges tőke mintegy 4 millió
forintban van megállapítva A tőke besze-
zése végett 2/5-öd részben elsőbbségi részvé-
nyeket, 2/5-öd részben törzsrészevényeket fog-
nak kibocsátani A finanszírozást az osztrák
tartományi bank több német cézeggel veszi
átal.

— **A Felolvasókörből** A Kör legköze-
lebbi, azaz folyó hó 7-én esütörtökön tartandó
estélyén Dr. Popper Alajos ur olvas egy
népszerű élettani értekezést „a vér” cím
alatt; utána pedig D ó e z y József ur „Su-
gár Bandi” című balladáját fogja előadni.
Ez estélyre szolt belépti jegyek Götti Nán-
dor ur gyógyszerárában kaphatók; ugyanott
aláírasi iv is van letéve tagokul belépti óhaj-
tók számára. A felolvasás pont 5 órakor
veendi kezdetét. A kör jegyezője.

ezt azon lázas sietség, mellyel félredobnak
minden könyvet, minden tanulmányt hazassá-
guk után. En szerintem ez csak helyes é-
zéküket mutatja. Mi közül nekik ahhoz,
hogy Augustusz lovátóje Tiberius volt, vagy
hogy Nagy Sándor háromszáz évvel született
K. e., — midőn a családi élet által egy
egészen új és sokkal kedvesebb működési
kör foglalja el egész lényüket. Ezt töltse be
jól a nő s már tudatára jutott magasztos hi-
vatásának.

Igen tisztelt hölgyeim és uraim! ne-
künk végre is meg kell egyeznünk egymás-
sal s megosztva a munkát saját külön íterén
kell buzgón haladnia férfiak és nők egy-
aránt, hogy kezét fogva egymással kikü-
bölthessék híven rendeltetését. Hagyják öök
kölgyeim! nekünk a nyilvános élet küzdel-
meit s mi öökre bizzuk magánéletünk legdrá-
gább szentélyét — a családot. Azon kérdés-
re, hogy melyik nő tartható legjobbnak, I.
Napóleonnal én is így felelek: „a legjobb
nő az, ki a legjelesebb gyermek-eket adja a
hazának!”

A beteg gyermek.

Vértesi Arnoldtól.

(Folyt. és vége)

Most már nem birja tovább elfojtani
zokogását s kisiet a másik szobába.

Az orvos nem megy utána; megillet-
ve marad hátra. Csak mint egy nyolcz-tíz
perc múlva jön be.

— A szán készen áll az udvaron. Be-
fogattam. A merre az ember idáig tu-
dott jönni, arra mi is elmehetünk, azt hi-
szem. Egy beteg gyermek vár rám s meg-
akarom mutatni, hogy nem hiába bizott ben-
nem az ön neje. Jöjjön, igyék meg egy
csésze borlevest, aztán menjünek.

— **Hegedüs Sándor** főiskolai háznagy
ur a „Tisza-mentesítési társulat” nál nem
„ellenőr”-re „vezetettet ki” mint a „Deb-
reczen” f. hó 12-iki számában hibásan közöl-
tetett — hanem, mint biztos forrásból értesü-
lünk, „fő számvevő”-vé „választá-
tot meg egyhangulag”. Mindene-
sre sajátjával vettük tudomásul Hegedüs
Sándor annak lemondását s Debreczenből
való eltávozását, de szívünkben kívánjuk, hogy
ezen új hivatalában is szép siker koszorúzza
müködését!

— **Egy katona jubileuma.** Szomban
este rendezte az összes helyben állomá-
szozó közös hadsereg karöltve a m. kir. hon-
véd tisztkarral az általános szeretetben és
tisztletben álló D i t r i c h A d o l f ez r e d-
e s a c s. kir. 39 gyalogezred parancsnoka-
nak 40 éves szolgálati jubileuma előesté-
lyén társas összejövetelüket, a „Bika” szal-
da éttermében A helybeli legmagasabb ran-
gu vezérőrnagytól kezdve az utolsó hadapró-
dig ugy szinte Debreczen városának előke-
lő férfi tagjai siettek az ünnepeit ezredesnek
jubileumán megjelenni, a mi fényes bizonyi-
téka annak hogy a jubiláló nem csak kar-
társai közt vitta ki a tisztet és szeretetet
hanem a polgári osztály között is. Már 8
órákor telve volt a terem, s ekkor a 39 gy-
alogezred zenekara rendezette a C z a p e k
P é t e r karnagy ur által szerzett „ünnepi
induló” melyet ez alkalomra a karnagy ur
irt és a jubiláló ezredesnek ajánlott. Alig
hangzott el az induló végső üteme midőn a
jelenvolt ösmertők helyeikről felalva siettek
az ezredeshez tét poharat kezükben jó kí-
vánalmak tolmácsolása kíséretében pohar-
kocintani és üriteni. A jelenvoltak éjeli
1 óráig együtt voltak, — kedélyesen el-
töltve a jubileum nap előestéjét. —
Tegnap d. e. 11 órákor tisztelegtek az egész
helyben állomásozó tisztkar, ugy szintén a
varos notabilitásai az ünnepeitlen szerencse-
kívánataiknak kifejezést adni. A tisztkar
(közös hadseregbeliek és a honvédség) teljes
díszbe öltözött a „Bika” dísztermében üd-
völve az ünnepeit. Kört képezt az ünnepeit
körül a tisztkar jókívánatait Van der Venze
tábornok tolmácsolta, mire D i e t r i c h ez r e d-
es mondott megható köszönetet. Az ünne-
pely egyik legszebb része d. e. 11 órákor
folyt le, a mikor az ünnepeitlen az ezred
altiszti és legénysége nevében egy küldöttség.
Kaiser Karoy kezelt tiszti vizgát végzett
számvevő örmester vezetése alatt egy szak-
vezető kapitány, trajter és gyalogos tiszteleg-
tek A küldöttség vezetője Kaiser örmester
következő beszéd kíséretében üdvözölte az
ünnepeit. „Ezredes ur! Az ezred altisz-
tei és legénység nevében tolmácsolom a mai
jubileum alkalmával azok általatos és tiszte-
letteljes szerencse kívánatait örökké hálá-
datsok akarunk lenni azon türelmért, me-
lyet velünk szemben azon idő óta mióta ez-
redes ur áll ezen ezrednek élén tanusi-
toit; parancsait hűségesen teljesítjük és ki-
fejezést adunk hűséges ragaszkodásunknak.
Az isten tartsa és óvja meg a mi ezredes
urunkat. Az ezredes ur a beszéd végezté-
után köszönetét fejezte ki az összes altisz-
teknek és legénységnek, és a küldöttség min-
den egyes tagjával, kezét szorított. — Dél-
ben a 39-dik ezred tisztkara bankettet ren-
deztett. — (Floda).

— **Az „E. M. K. E.”** következő felhi-
vást bocsátott ki Magyarország összes nő-
egyleteire, ezek közt a debreczeni-
hez is. Veres Szathmári Teréz urhölgy-
höz czimezve: „Az „E. M. K. E.” igazgató
választmánya a nemzet által rábízott nagy
kötelességnek véi eleget tenni, ha a szolgá-
magasztos ügy javára az áldozatkész magyar
társadalom minden előforrását megtalálni és
megnyerni iparkodik Ez sáfári tiszte, me-
lyet megvár tőle az országos eszme s az
eszmét győzelemre vinni akaró nemzeti szel-
lem. E kötelesség melyen átértett parancsa
alatt sietünk a közigő szent ünnepek és a
következő farsangi idény tartamára
tisztellettjesen ügyünk felé irányítani a me-
lyen tisztelt nőegyletek elnöksé-
gének figyelmét azon hazafias kérdés elő-
terjesztése által, mikép méltóztatnék műkö-
desi területéről egyesületünknek oly neme-
urhölgyeket megnevezni, kiket a siker remé-
nyével lehetne a választmányból fölkérni az
íránt, hogy a következő szent ünnepek és a
és a farsangi idény alatt táncvizsgákat, elő-
adások, s gyűjtések stb. kezdeményezése ál-
tal az „E. M. K. E.” alaptökéjét gyarapí-
tani s így az eszmét a győzelemhez közelebb
vinni kegyeskednének. Kérésünk megújítása
s lehető gyors válasz eszedése mellett ma-
radunk Kolozsvárt, 1885. decz. 10-én a vá-
lasztmány nevében Dr. H a l l e r Károly
alelnök, Sándor József titkar.

— **Tánczejtő.** Alföldi Károly váro-
sunk derék táncmestere által rendezett bál
az elmúlt szombat este tartott meg és igen
jól sikerült. 8 órákor kezdetét vette a táncz
próba. Repeső örömmel állottak sorba a kis
(meg a nagy) fiúk és leánykák, pár év mul-
va — a jelen voltak általános véleménye
szerint — a bál parquetek miúdmegannyi
leendő csillagai. A vizgát egy ügyesen elő-
előadótt Polonaisal nyitották meg, melyet a
különbéte kar és lábgyakorlatok, majd a több
salonias mozdulatok, bókók bemutatása kö-
vetett s mely a jelenlévők osztatlan tejeszé-
sel találkozott. Ezt követe XVIII. század kedvei
táncza a Menuette, melyet szintén igen ügyesen
lejtettek a párok. — A második szakaszt a
magyar tánclepek, a körmagyar és csár-
dás eleminek eltancolása követe. Jól esett
látunk, hogy nem csak a salon darabokat,
de nemzeti táncunkat: a körmagyart és
csárdást is oly hevvel tűzzel járták a kicsi-
nyek, meg a nagyocskák, mely egyaránt di-
csére a mestert u y mint a tanítványokat
A III-ik szakaszt a négyes nyitotta meg,
mely után polka française és a mazurka
polka jött s melyben már a jelenvolt szép
számu felnöttek is élénken részt vettek. Ez
után jöttek az est fénypontjai a solo táncok
melyeket a csinos Ö h m B e r t a kezdett
kezdett meg s bravourral lejtett é. é. é.
tapsokat aratot a F i a m e t t a kerengővel.
A „dreischritt” bemutatása után jött a pro-
gram egyik legötött betérő pontja a J o c-
k e y eszmény tánc, melyet egy gyönyörű
kislány, G o n d i fényképsz P i r o s k a ne-
vű 11 éves leánya lejtett jockey ruhában
(sárga selyem szoknya, fehér selyem derék
két sávós derék ugyanolyan sapkában.) Oly
praecisítással ritkán láttunk még solo táncot
előjárni, mely hogy igazán szép volt bizonyít-
ja a felzúgó taps és éljen, ugy
hogy a táncot ismételnie kellett.
Mélto társai voltak a kis G a s z n e r Béla
és M a r g i t k i k szegedi nép viseletben
jártak el a magyar közt. Ezt is megju-
ratatták. Még egy pár bemutató után jött a
felnöttek táncza, mely hogy a lehető legjob-
ban sikerült bizonyíthatjuk ugy a jelen volt
szülők (és nem szülők) valamint az a 40 pár,
mely a négyest táncolta. Atalában hogy hoss-

— Oh, istenem! ha már ott is késő
lesz? — tördeli reszkette Táray Kálmán.
S egy szörnyű gondolat villan át
agyán:

— Az ég büntetése rajtad, mert eifelej-
tetted gyermekedet.

VII.
A gyepőt az ur maga vette a kezébe.
A lovak elfaradtak a rettenetes éjjeli utó-
hanem jó tüzesvérű állatok és gyorsan ko-
cogának; de Táray Kálmán lassu az is
és még gyorsabb futásra nógatja.

A kocsi nem tud semmi utbaigazítást
adni, hogy merre jött. Abban a bősült szá-
gudásban nem jegyzett meg magának semmi
helyet; nem tudja merre jöttek, csak vitték
a lovak, a merre vinnők tetszett. Fűg aleltá-
nu ott a hátulsó ülésben most is, még mindig
a kiáltó rémület kering fejében s újabb ba-
lesettől remeg.

A hó má: nem esik, a szánka nyomát
látni lehetne, a merre ájtót; de nem látják
sehol. Persze hogy a sötétben nem is láthatni.
odabb a szánkán tul, sem jobbra sem balra
Táray Kálmán nagyokat kerül s igyek-
szik a királylapiosi lejtős földéken haladni át.
Azt hiszi ott nem lesz magas a hófúvás.

A jubaköl mellett mennek el. A két ab-
lak a szögleten világos.
— Korán felkelt a bacsó, — jegyzi
meg az orvos.

Táray Kálmán hallgat. Az ő lelke oly
végtelen fájdalommal, oly kétségbeeséssel van
tele, hogy rá nézve a világon már semmi
sem létezik. Csak nejt látja képzeletében,
véresen összetépv a földön, és kis fiát hol-
tan ágyában.

Valami titkos belseő hang folyvást azt
suttogja fülebe; — Mer ké-ön jösz!
Egyszerre, a mint szemét a földre me-
reszti, ugy rémlik neki, mintha léptek nyo-
mait látná a hóban. Lengrik a szánól és lá-
zasan nézegeti a nyomokat.

— Mit gondol ön? — szolt Táray Kálmán
s reszkető kezével megragadja az orvos ke-
zét. — Az ő nyomai ezek?
— Megleat, — felel tartózkodva az or-
vos, ki fél nagyon táplálni a reményt, nehogy
a családás után még szörnyűbb legyen a
fiatal férfi kétségbeesése. — Bizonyos, hogy
itt az éjjel jártak, mert a tegnapi nyomok
nem látszanának, olyan nagy hó esett.

— Jer a lovakkal lépésben utánunk, —
kiáltott az ur a kocsisra.
Ó maga az orvossal előre ment, foly-
vást a nyomokat követve. A holdsugarak
mindnyegre jobban átszűrődtek a ködön.
Most egyszerre azt vették észre, hogy
megszűntek a kettős nyomok s csak a na-
gyobbik láb nyomai vezetnek tovább. Táray
Kálmán remegve nézett körül. A hó erőseb-
ben le volt gyürve egy helyütt, ugy látszott,
mintha ott valaki a földön hevert volna.
Táray Kálmán ereiben csaknem megfagyott
a vér, de nem merte félelmét szóval kifejezni.
Kezével fölötorta a havat; de tiszta
fehér volt az.

— Nem, nem. — szolt az orvos, — itt
nem történt valami szerencsétlenség.

zura
mire
Alföldi
Károly
főgá-
ton
á je-
sike-
jeles-
zölé-
lány
Pál-
dor
né,
C
zsel-
kos
ner
Tur-
rösy
rés-
dosi
bőr-
r-nd
30 é-
sék
kult-
jónn
naz
oszt-
dosi
lett
mém
szül-
zóns
haj-
nek,
Con-
mük-
meg
Özv.
Bal-
keik
Már-
Róz-
Böz-
szám-
jelet
atyj.
P o
hó l
dog
szent-
tát.
Ked-
utez-
lomb-
haty-
letét
ösme-
é. k
Deb-
emlé-
gató
már
mely
Elő-
kold-
igen
lege-
után
pos-
tette
bi M
gyö-
inne-
kérd
szem-
nem-
vett
ladt
san
posi
felé,
s az
esist
látte
mos-
a lá-
gos
A
jónn
egés-
Kálm-
kidu
elha-
a ta
öröm
Kálm-
tól r
elősi
leség
rulus

zuranyult refeadankat befejezzük a jelen voltak mind meggyőződést szereshettek arról, hogy Alföld méltán megérdemli amahatóság pártfogást, melyben városunk intelligenciája folyton részvételre részesíti. Ugy a mestere mint a jelen voltak megelégedtek elégedve az est sikerével. — A zenét a Magyar testvérek jeles zenekara szolgáltatta, Közülük befejezőleg még a jelen volt mamák és nagyobb lányok névsorát: Buzas Elek, Gaszner Pálné, Gondy Károlyné, Hubay Lajosné, Kondor Lajosné, Mayer Emilné, Miskolczy Jenőné, Öhmné, Otrókocs V. Jánosné, Peleskey Józsefné, Széll Kalmánné, Tóth Sándorné, Tikos Istvánné urhölgyek; Peleskey Róza, Gaszner Ema, Czegléd Mariska, Mayer Adél, Turi Erzsébet, Komlóssy Eszti, Körsy Mariska, stb. stb. kisasszonyok.

— A polgári kör tegnapi mintegy 40 tag részvételével közgyűlést tartott, melyen módosított az alapszabályok azon s-ai, mely a kör feloszlása esetén a gyógonnal akként rendelkezik, hogy az egészen pénzé tététvén 30 évig takarékpénztárban gyűmölcsöztessek s ha ezen idő alatt a kör újra nem alakulna vagy más hasonló célú egyület létre nem jönne, ennek eitelével a helybeli ref. egyház és főiskola között a pénzüke egyenlően osztassék fel. Ezen s-ot tegnap úgy tett módosítva hogy feloszlás esetén a vagyon fellett az illető közgyűlés határoz a körülményekhez képest. Ezen módosítást az tette szükségessé, hogy a polgári kör, mely a közönység köznyósége miatt, — alig tartathatja fenn magát, ha a tagok beleyeznek, a virágzó iparos körrel egyesülhessen.

— Eladó zongora. Egy Ehrbar féle Concert zongora, kerszben hurozott vasrámba: dupla sokálvány jutányos árást eladó megtekinthető Schmidt S. zongora rakatárában.

— Gyászjelentés Szilágyi Juliánna. Özv. P. Balogh Istvánné; gyermekei P. Balogh János, neje Trázi Róza és gyermekeik, P. Balogh István, neje Bözörményi Mária és gyermekeik; P. Balogh József, neje Liptay Mária és gyermekeik; Juliska, Eszter, Róza és Mária; Trázi Alajos nejevel; Özv. Bözörményi Gáborne, Liptay Sándor nejevel, számos rokonok nevében is mely fajtádommal jelentik, szeretett férje, jó édes atyjok, nagyatyjok sógorok és rokonok néhai. — Polgár Balogh Istvánnak folyó hó 13-án reggeli 8 órakor, élete 61-dik, boldog házassága 14-ik évében, 4 havi nehéz szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Boldogultnak földi részei f hó 15-én Kedden délután 2 órakor, fogaak Csillag-utca 2750-dik számú háztól a ref. nagytemplomban tartandó ref. gyászszertartás után, a hatvan-ötzár sirkertben örök nyugalomra letétni. Végtisztviseltélére rokonainkat, ösmerőseinket, az elhunyt pályatársait s a n. e. közönseget bánatos szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1885. Deczember 14. A dás emlékére!

— A főiskola köréből. A hittan diákok önképző tansulata szombaton d. u. mint már említettük, eléggé népes vitailést tartott, melynek tárgyát a következő kérdés képezte: Előnyös volna-e a vallásitanításnak a népis-koliban a lelkészre bízása? — A kérdés igenleges oldalát Csapó Péter 3 th. a nem legest pedig Pap Gusztáv 3 th. vitatta. Mitután a két főtávozó a maga, hosszas és alapos előtanulmányozáson alapuló érveit kifejtette, többen szölotak a tárgyhoz; Igy Dobó Móricz és Budai János az igenleges, Szentgyörgyi Kálmán és Sass Béla elnök a nem-

Taray Kálmán remegve mutatott az innen kezdve egyes lányomokra s zoidonnan, kérdezte:

— Mit jelent ez?
— Ez azt is jelentheti, hogy a két személy közül, a kik idáig jöttek, az egyik nem bírt már tovább menni s a másik fölvette vállára és úgy vitte odább.

Taray Kálmán nem felelt. Némán haladt a két férfi egymás mellett. Most világosan láthatták hogy a lányomok a királylapposi juhakol felé vezetnek.

— Közel jártatok a királylapposi akol felé, mikor elvesztetted a nagyságos asszonyt s az ispán urat? — kérdezi az orvos a kocsistól.

De ez nem tud rá megfelelni. Ő nem látta az aklot. S csak bambán bámészkodik most az urakra és nem érti, hogy mit kuttatják a lányomokat, mikor az ispán és a nagyságos asszonyt rég összetépték a farkasok?

A juhakolhoz közeledik már a két férfi A lányomok csakugyan egész idáig jönnek.

Remény és félelem közt ingadozva, egész testében reszkette lép előre Taray Kálmán. Megzörgetik az ablakot. A bacsó kidugja kövér fejét.

— Ki ez?

Taray Kálmán kiáltani akar, de ajkán elhal a szó. Az orvos szólalt meg:

— Mi vagyunk. Taray Kálmán ur, meg a tabajdi orvos.

Arra egy sikoltás felel belülről, az öröm sikoltása, mely megreszketteti Taray Kálmán szívét de most már nem a félelemtől reszket az, hanem a boldogságtól.

— Margit!

S mikor a bacsó esőrömpölő kulcsával elösiét és nyitja a kis ajtót, a férj és feleség ott a küszöbön egymás karjaiba borulnak.

leges oldal mellett. Szavazásra kerülvén a sor, a Pap G. mellett Csapó Péter álláspontja mellett pedig 10-en szavaztak.

— Debreczen és Erdély. Széles e házában talán Kolosvart kivéve, nincsen város hol a pusztulásnak indult erdélyi magyarság megmentésére alakult „E. M. K. E.” ügyét oly általános és gazdag pártfogással karolták föl mint nálunk Debreczenben. Ezt dícserekvés nélkül, a leguagyobb örömmel jelehetjük. Ma egy lelkes debreczeni honfőnök Grandpierre Károlyné szül. Göcs Róza urhölgy mutatott be nálunk egy összegyűjtővet, melyen 38 rendes és 7 pártoló tag iratkozott be. Ezer köszönet a derék urnőnek a buzgó fáradozásáért. Vajha a nemes példán sokan, nagyon sokan gyulnának fel hasonló tetteire! Rendes tagok a 6 évi kötelezettséget 10 frrtal megváltva: Grandpierre Károlyné, Grandpierre Károly, Debreczeny Imre, (Nyiregyházáról) Glaszavszky Adám, Glaszavszky Adámné Gőcs Eszter, Kollóschek Károly, Raduly János, Geiszberg Ferenc, Roth Martos, Szabó József, Matás Gábor. Evi 2 frr tagsági díjjal 6 évi kötelezettséggel: Péchy Sándor, Soltesz József, Petry János, Otki Zoltán, Horváth Sándor, Szilágyi György, Ragályi Adolf, Pablig Ernő, Szathmáry Károly, Ménes Péterné, Reimer Sarolta, Bódy Gábor, Fekete Kálmán, Jonas Ferenc, Szalay János, Karasszon József, Csörög Gyula, Pihál Hugo, Vindisch János, Olaj Jenő, Papp Lajos, Jéddi Fehér Lajos, Kovács József, Kovács Józsefné, Balajthy István, Lisztner Lajos, Kleckner Manó. Összesen 38 rendes tag. Pártoló tagokul a 3 évi kötelezettséget f jében 3 frrtal előrefizetve: Abraham Gizena (Nyiregyházáról) ifj. Grandpierre Károly, Grandpierre Emil, Grandpierre Jenő, Antolovics Gyula, Snasel Ferenc. Három évi kötelezettséggel évenként 2 frrtal, özv. Csónka Danieine. Összesen 7 pártoló tag. Ad a k o z t a k további kötelezettség nélkül: Friedmann Mihály 2 frrt, Bójtke Anna 1 frrt, Bójtke Póli 20 krt, Chicherianu 1 frrt, Stekli Adolf 1 frrt, Kleckner Manóné Gerster Constancia 2 frrt, összesen 7 frr 20 krt.

— Debreczen az erdélyi magyarsáért. (Házankénti gyűjtés.) A c e g l e d u t e z a i k ü l v a r o s l. tizedben Trázi György városi bizottsági tag ivén adoztak az E. M. K. E. javára minden további kötelezettség nélkül: Juhász József 40 kr. Tóth András 10 kr, Komad Istvan 1 frr, Nyeste András 10 kr, Kulcsár Imre 20 kr, Madarász Lajos 10 kr, Szemak Andrásné 10 kr, Pető Gábor 10 kr, Tóth Ferenc, 20 kr, Sarkadi Károly 20 kr, Kovács János 20 kr, Pogari Bálint 20 kr, Kaufman Ignác 10 kr, Oláh Mihály 50 kr, özv. Jöga Ferencné 50 kr, Sipos Ferenc 20 kr, Szabados Adrásné 10 kr, Varga Sándor 10 kr, Seres Mihály 10 kr, Markovics Samuel 10 kr, Koczka János 10 kr, Jobbágy János 20 kr, Tóth Péter 50 kr, Szilágyi Gáborné 20 kr, Kocz Jánosné 10 kr, Fegyverneki István 20 Kocz Mihály 20 kr, Katz Leopold 30 kr, Nagy György 10 kr, Süvöltös Sándor 20 kr, B jnok Ferenc 10 kr, Trázi György 2 frr, összesen 8 ft 50 kr. H a t v a n u t e z a i V. tizedben Kertész Mihály és Jambor István biz. tagok gyűjtőívén rendes tagul beiratkozott 6 évre, 2 frrt évi tagsági díjjal Kertész Kihály; pártoló tagul 3 évre 1—1 frrtal Mike Ferenc gazdalkodó; további kötelezettség nélkül adományoztak: Szűcs Mihály 1 frr Burai Andrásné 1 frr, Diák János 40 kr, Kiss Istvan 20 kr, Matkó

Sokáig úgy tartják forrón átölelve. Taray Kálmán úgy érzi, mint ha e pillanatban még jobban szeretné újra visszanyert nejét mint ama bo dog nap, mikor az oltárnál örök hűséget esküdtek egymásnak. Most néma az ajk, de szívében még egyszer esküszik örök hűséget Taray Kálmán és most tudja hogy meg is fogja tartani.

Az öreg ispán hátul áll. Taray Kálmán oda megy hozzá s kezét nyújt neki:

— Soha sem fogom elfelejteni, hogy önnek köszönhetem feleségem életét.

A becsületes öreg ember megszegegyenülve sodor atja ősz bajuszát.

— A bajt is nekem köszönheti nagyságos uram. Nem volt igazi férfi a háznál, az volt: hiba.

Taray Kálmán elmosolyodik. Hanem a következő pillanatban eszökbé jut beteg gyermekök s újra gyötrellem, aggodalom szállja meg szívüket.

De Margit már nem remeg oly nagyon Ugy rémlik neki, mintha mindabban, a mi történt, a gondviselés intező kezét látta, amaz égi gondviselését, mely nem azért adta vissza férjét, hogy elvegye gyermekét.

Most azonban vissza kell sietni beteg kicsikéje ágyához és még sok nap és sok éj mulik el, melyet ott viraszt át a gyermek ágyánál, mert Kálmánka nagyon beteg; hanem az ég és az orvos tudománya megmentik őt s el fog jönni az a nap, mikor a tanynan csak a boldogság és vidámság ragyog mindnyájuk arcán. Csupán a ragym-máinak válik igen zajossá a ház s csöndesebb lakást keres Budapestre, ahol — nevezetes tünevény! — soha sem fáj feje, ámbár a kocsik szakadatlan robognak ablaka előtt és ő mindig ott ül az ablaknál.

János 1 frr, Jenei Péter 30 kr, Nagy Sándor 1 frr Nagy János 50 kr, Turi János 50 kr, Paragó István 50 kr, Kovács György 10 kr, Mike Ferenc 40 kr Balogh István 40 kr Kovács Károly 30 kr. Veres István 1 frr Nagy József 50 kr, Nagy Mihály 20 kr, Bodó János 30 kr, Szabó József 30 kr, Szabó Istvánné 20 kr Jambor Ferenc 5 frr, Szabó Ferenc 50 kr, Posta István 50 kr, Kiss István 20 kr, Szabó Sándorné 50 kr, Batori Bálint 10 kr, Sarkadi Ferenc 20 kr, Sarkadi Lajos 50 kr, Nagy Sándor 20 kr., Németi István 20 kr., Kerégyártó András 20 kr, Lamfalussy István 20 kr, Kovács András 20 kr, Szabó Józsefné 20 kr; összesen 18 frr 85 kr.

— A nagykaroly zilahi helyi érdekű vasut közgazgatási bejárása. A szilágymegegyi érdekeltség a Nagy-Károlytól Zilahig tervezett helyi érdekű vasut engedélyezése-ért folyamodott, a közintézet és közlekedésügyi miniszter az engedélyezési tárgyalások megérkezése előtt a vasut vonal közgazgatási bejárást elrendelőnek találta. A bejárás melynek vezetésével Gyöngyössy János osztálytanácsos bízott meg, e hó 16-án Nagy-Károlyban veszi kezdetét s 22-én Zilahonnyer befejezett. A vasut, melynek hossza 108 km. a magyar észak-keleti vasut nagykarolyi állomásától indul ki, s Mező-Terem, Er-Hatvan, Tasnád-Szanthó, Tasnád, Tasnád Szarvad Szakácsi Csög, Uj Németh Akos, Hidvég, Ilosva, Győrtelek, Maladéi Somlyó Ujlak, Somlyó-Ujlak Somlyó Cseh-Szilágy Somlyó Ökörítő, Oláh-Baksa, Balla Goroszló, Bádón Harakléán, Pánit Cziányi község érintésével Zilahon mellett végződnék.

A becsi bünrhökkel egy szőnyű esetlei gazdagodott. Egy Schuster Károly nevű üvegesmester és házfűgyelő tegnapelőtt részegen hazament s feleségét bottal a gyón utúttá, azután meghöngyhá késsel elmettszette a nyakát. A gyilkos mintha misem történe volna, eltávozott hazáról, de az ajtóban találkozt Venczel nevű fiával, kivel néhány szót váltott is. A fiu belépet a szobába s meglátva anyja holtestét, gyorsan megfordult, apja után vetette magát, megragadta az utcán és a rendőrséghez kísérté. Schuster beismerte szőnyű tettét s azt valotta, hogy neje házátossága vitte arra. A Schuster házasság pár egykor jobb napokat látott, de utóbbi időben nagyon szegényesen éltek s a férj egészen az ivásnak adta magát. Az asszony jó családból való volt s husz gyermekkel ajándékozta meg férjét, de a huszából csak négy maradt életben. Schuster több évig lakott Amerikában is, hogy ott vagyont gyűjtsön Rend-ívül kalandos életert élt Amerikában ha midőn Európába visszatért irtóztott a — munkától. Üveges mesterségét elhanyagolta, s uje munkára sarkalta, miudig üttegekkel felelt. A gyilkost átadták a törvényszéknek.

Legujabb.

(A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)
BUDAPEST, decz. 14. A képviselőház mai ülésén az 14. t. javaslat általánosságban, és részleteiben elfogadott. A harmadszori olvasás holnap lesz. Az öt éves mandátum tárgyalása folytatván Dárday előadó zárszavában a javaslat elfogadását és a határozati javaslatok mellőzését ajánlja.

BUDAPEST, decz. 14. A képviselőház az öt éves mandátumról szóló törvényjavaslatot 250 szavazattal 130 ellenében elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

SZOFIA decz. 14. A fejedelem tudatta a portával, miután hogy Szerbiától csak hadikárpótlást követelhet, egyenesen az ellenséggel bocsátkozhatik alkudozásba, különben a porta meghatalmazottját elfogadta a helyzetet megbeszélendő.

BÉCS, Francia és Angolország szintén utasították bécsi katonai meghatalmazottjaikat, hogy csatlakozzanak a katonai bizottsághoz, mely a harcztérre megy, a demarcationalis vonal megállapítására. A bizottság délután értekezletet tart s holnap valószínűleg elindul.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
VERTESI ARNOLD.
Főmunkatárs: KARCZAG VILMOS.

Holnap kedden

'CSOKONAI' című kisvendéglőben

malacz-tokány

HURKA-ESTÉLY

rendeztetik Tarkányi Sándor zenekara közreműködése mellett, mely alkalomra a legfinomabb és új értelemli valamint igen kitűnő bakar borok fognak kiszolgáltatni.

Ezeket kivül igen választékos étlapról gondoskodva lesz.

Ajánlom továbbá magyaros konyhamat úgy helybeni étkezésre, mint házhoz kihordásra a lehető legjutányosabb árszámítás mellett.

A nagyérdemű közönység pártfogását kéri tisztelettel

Kainrath Antal
bormérő.

Előleges jelentés.

Van szerencsénk az igen t. vevőközönség b. tudomására hozni, hogy piacz Miklós-utcai bolthelyiségünk ből,

mely butorkészletünk befogadására kicsinynek bizonyult jövő év május 1-én kiköltözvén a Széchenyiutcai STEINFELD féle házban lévő tetemen kibővített régi helyiségünkbe költöztük át, miáltal azon kellem-s helyzetbe jutunk, hogy a t. vevőközönségnek jelentegi helyiségünk szük volta miatt ki nem állítható

legujabban divó dekoratív lakás berendezéseket

is bemutatathatjuk!

Midőn magunkat szives pártfogásukba ajánlani szerencsénk van, értesítjük egyszersmind, hogy a kiköltözés megkönnyebbitése céljából a raktáron lévő

kész butor darabokat a bevásárlási áron árusítjuk el!

Tisztelettel

Vági Sámuel és testvére

kárpitos és díszítő butorkereskedők.

Karácsonyi és újévi ajándékoknak való

hasznos és czélszerű tárgyakat

üveg, porcellán, majolika, alpacca és chinaezüstből

gyermekek részére

törhetlen bábukat és porcellán készleteket

nagy választékban és jutányos árák mellett ajánl

Kaszayitzky Endre

előbb KUHINKA I. K.

